

دانشگاه علوم پزشکی مشهد
دانشکده پرستاری و مامایی

نام درس بهداشت مادر و کودک و باروری (بهداشت ۴)

گروه هدف: دانشجویان ترم ۴ کارشناسی مامایی نوع درس: ۲ واحد نظری

پیشنیاز: بهداشت ۳

مدرسین: دکتر مریم مرادی، دکترای تخصصی بهداشت باروری

دکتر راحله بابازاده، دکترای تخصصی بهداشت باروری

محل اجرا: دانشکده پرستاری و مامایی

هدف کلی درس :

بخش بهداشت مادر و باروری:

ارتقاء دانش و نگرش لازم در زمینه بهداشت جسمی، روانی و اجتماعی مادر و کودک شامل بهداشت بلوغ، قبل از ازدواج، پیش بارداری، دوران بارداری، پس از زایمان، تنظیم خانواده، بهداشت جنسی و روان زنان، و گروههای آسیب پذیر.

اهداف اختصاصی درس :

در پایان این درس از دانشجو انتظار می رود:

۱. MCH، PHC و اهداف هزاره توسعه با تاکید بر نقش ماما را شرح دهد.
۲. بهداشت مادر و کودک را تعریف کند و اهداف ویژه آنرا نام ببرد.
۳. اهمیت جمعیت، رشد و ساختار جمعیت، شاخص ها و ابعاد جمعیتی بهداشت باروری را توضیح دهد.
۴. رشد جمعیت و تأثیرات اقتصادی، اجتماعی و بهداشتی را شرح دهد.
۵. بهداشت باروری را تعریف نماید.
۶. بهداشت دوران بلوغ را شرح دهد.
۷. اهمیت بهداشت قبل از ازدواج و نکات مهم در مشاوره قبل از ازدواج را توضیح دهد.
۸. بهداشت جنسی زن را شرح دهد
۹. بهداشت و مراقبت پیش بارداری توضیح دهد.
۱۰. بهداشت و مراقبت دوران بارداری را توضیح دهد.
۱۱. بهداشت و مراقبت پس از زایمان را توضیح دهد.
۱۲. بهداشت روانی زن را شرح دهد.
۱۳. بهداشت اجتماعی زنان را شرح دهد.
۱۴. روشهای تنظیم خانواده را توضیح دهد.

طرح اجرایی :

محتوا و ترتیب ارائه درس:

جلسه	موضوع	مدرس
جلسه اول	مروری بر خدمات MCH ، PHC ، و اهداف هزاره و نقش ماما بهداشت مادر و کودک و بهداشت باروری جمعیت، رشد و ساختار جمعیتی، شاخص ها و ابعاد جمعیتی بهداشت باروری	دکتر مرادی
جلسه دوم	رشد جمعیت و تاثیرات اقتصادی، اجتماعی و بهداشتی بهداشت دوران بلوغ	دکتر مرادی
جلسه سوم	بهداشت و مشاوره قبل از ازدواج بهداشت جنسی زنان بهداشت	دکتر مرادی
جلسه چهارم	بهداشت و مراقبت پیش بارداری	دکتر مرادی
جلسه پنجم	بهداشت و مراقبت دوران بارداری	دکتر مرادی
جلسه ششم به بعد	بهداشت و مراقبت پس از زایمان	دکتر مرادی
جلسه هفتم	بهداشت روان	دکتر مرادی
جلسه هشتم	بهداشت اجتماعی زنان (خشونت، اشتغال) بهداشت گروههای آسیب پذیر	دکتر مرادی
جلسه نهم	روشهای تنظیم خانواده	دکتر مرادی
جلسه دهم	روشهای تنظیم خانواده	دکتر مرادی

نحوه تدریس :

کلاسها بصورت سخنرانی، پرسش و پاسخ تشکیل می گردد.

وظایف و تکالیف دانشجوی:

- حضور منظم و به موقع در کلاس
- مشارکت فعال در پاسخگویی به سؤالات از مطالب تدریس شده جلسات قبلی و مباحث کلاسی

روش ارزشیابی دانشجو :

- حضور منظم و فعال در کلاس ۵ درصد
- شرکت فعال در پرسش و پاسخ در کلاس ۱۰ درصد
- آزمون میان ترم ۱۵ درصد
- آزمون پایان ترم (چهار گزینه ای، کوتاه پاسخ) ۷۰ درصد

منابع:

۱. کانینگهام و همکاران. بارداری و زایمان ویلیامز ۲۰۱۸،
۲. آیین نامه تعیین حدود صلاحیت ماماهاى کارشناس و کارشناس ارشد توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، ۱۳۹۶.
<https://arakmu.ac.ir/vct/fa/regulation/1053/%D8%A2%DB%8C%DB%8C%D9%86-%D9%86%D8%A7%D9%85%D9%87-%D8%AA%D8%B9%DB%8C%DB%8C%D9%86-%D8%AD%D8%AF%D9%88%D8%AF-%D8%B5%D9%84%D8%A7%D8%AD%DB%8C%D8%AA-%D9%85%D8%A7%D9%85%D8%A7%D9%87%D8%A7%DB%8C-%DA%A9%D8%A7%D8%B1%D8%B4%D9%86%D8%A7%D8%B3-%D9%88-%DA%A9%D8%A7%D8%B1%D8%B4%D9%86%D8%A7%D8%B3-%D8%A7%D8%B1%D8%B4%D8%AF>
۳. گروه مولفین وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، دفتر سلامت خانواده و جمعیت، اداره سلامت مادران - برنامه کشوری مادری ایمن: مراقبت های ادغام یافته سلامت مادران - بی نا - چاپ هفتم، ۱۳۹۵
<https://lenjan.mui.ac.ir/sites/lenjan.mui.ac.ir/files/mama-7.95.pdf>
۴. گروه مولفین وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، دفتر سلامت خانواده و جمعیت، اداره سلامت مادران - راهنمای کشوری ارائه خدمات مامایی و زایمان - انتشارات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - چاپ چهارم، ۱۳۹۶.
http://www.naigo.ir/midwifery_content/media/article/Rahnamaye%20keshvari-3_0.pdf
۵. سلطانی و پارسای، بهداشت مادر و کودک. انتشارات سنجش، جدیدترین چاپ
۶. زیبا تقی زاده. درسنامه جامع مامایی. اندیشه رفیع. جدیدترین چاپ
۷. سایت سازمان جهانی بهداشت WHO ،
۸. سایت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ایران،